

Věc C-500/19

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora**

Datum doručení:

1. července 2019

Předkládající soud:

Oberster Gerichtshof (Rakousko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

28. května 2019

Navrhovatelka v řízení o opravném prostředku „Revision“:

Puls 4 TV GmbH & Co. KG

Odpůrkyně v řízení o opravném prostředku „Revision“:

YouTube LLC

Google Austria GmbH

Předmět původního řízení

Žaloba na zdržení se jednání a na náhradu škody z porušení autorského práva

Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Výklad unijního práva, článek 267 SFEU

Předběžné otázky

1. Je třeba článek 14 odst. 1 směrnice 2000/31/ES vykládat v tom smyslu, že provozovatel internetové platformy pro sdílení videosouborů jakožto poskytovatel hostingových služeb převezme aktivní roli, která vede ke ztrátě možnosti dovolat se ustanovení o omezené odpovědnosti, tím, že uživatel vedle poskytnutí prostoru pro uložení jím nahraného obsahu poskytne či nabídne i následující doprovodné funkce:

- doporučování videí podle tematických okruhů;
- usnadnění vyhledávání pro návštěvníky pomocí elektronického obsahu na základě informací vztahujících se k názvu nebo obsahu videosouboru, které může zadat uživatel;
- zpřístupnění online pokynů vztahujících se k používání služby („Nápověda“);
- pokud s tím uživatel souhlasí, propojení videosouboru nahraného uživatelem s reklamou (nikoli však vlastní reklamou provozovatele platformy) podle cílové skupiny zvolené uživatelem?

2. Je vnitrostátní právní úprava, podle které se na poskytovatele hostingových služeb (zprostředkovatele), který aktivně přispívá k porušování práv ze strany uživatelů svých služeb jako pomocník, vztahuje povinnost zdržet se protiprávního jednání pouze za předpokladu, že porušování práv ze strany daného uživatele vědomě podporoval, v souladu s první větou článku 11 směrnice 2004/48/ES, nebo je uvedené ustanovení třeba vykládat v tom smyslu, že členské státy nesmějí podmínit nároky nositelů práv vůči pomocníkům na zdržení se protiprávního jednání tím, že pomocník musí předmětné porušení práva ze strany uživatele vědomě podporovat?

3. Je třeba ustanovení článků 12 až 14 směrnice 2000/31/ES týkající se odpovědnosti zprostředkovatelů vyhodnotit jako horizontální právní předpisy o omezené odpovědnosti, které se vztahují na každého zprostředkovatele vystupujícího v neutrální roli, i v případě, že se jeho činnost má z hlediska autorského práva klasifikovat jako sdělování díla veřejnosti jím samotným?

4. Je třeba vykládat čl. 14 odst. 3 směrnice 2000/31/ES (a rovněž i čl. 12 odst. 3 a čl. 13 odst. 2 uvedené směrnice), čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29/ES a třetí větu čl. 11 směrnice 2004/48/ES v tom smyslu, že se poskytovatel hostingových služeb (zprostředkovatel), který vystupuje v neutrální roli, může dovolat ustanovení čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31/ES o omezené odpovědnosti i v případě, že je vůči němu vznesen nárok na zdržení se protiprávního jednání, a vydání soudního příkazu nařizujícího takovému zprostředkovateli, aby se daného protiprávního jednání zdržel, je tudíž rovněž přípustné jen v případě, že byl s protiprávní činností nebo informací účinně seznámen, nebo je přípustné vydat takovýto soudní příkaz již tehdy, pokud poskytovatel hostingových služeb po obdržení konkrétního upozornění neprodleně neodstraní nebo nezablokuje obsah, který je

podle uvedeného upozornění protiprávní, a v soudním řízení vyjde najevo, že k porušení práva skutečně došlo?

Uplatňovaná ustanovení unijního práva

Smlouva o fungování Evropské unie (SFEU), zejména článek 267

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. 2001, L 167, s. 10), zejména čl. 8 odst. 3

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu („směrnice o elektronickém obchodu“) (Úř. věst. 2000, L 178, s. 1), zejména článek 14

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví (Úř. věst. 2004, L 157, S. 45), zejména článek 11

Uplatňovaná ustanovení vnitrostátního práva

Urheberrechtsgesetz (zákon o autorském právu), zejména § 18a a § 81

Gesetz über den elektronischen Geschäftsverkehr (zákon o elektronickém obchodu -ECG), zejména § 13 až § 17

Stručný popis skutkového stavu, řízení a hlavních argumentů účastníků původního řízení

- 1 Společnost Puls 4 TV je mimo jiné provozovatelem rakouské televizní stanice.
- 2 Společnost Youtube [řízení před Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud) v současné době probíhá pouze mezi společnostmi Puls 4 TV a společnostmi Youtube] provozuje platformu pro sdílení videosouborů www.youtube.com, na níž jsou uchovávány a zpřístupňovány videosoubory nahrané uživateli, které si mohou návštěvníci platformy přehrát. Svou službu provozuje jako poskytovatel hostingových služeb a ukládá obsah nahraný uživateli. Kontrola obsahu z hlediska případného porušení autorských práv před jeho nahráním v zásadě neprobíhá.
- 3 Pokud s tím uživatel souhlasí, k nahraným videosouborům se připojí reklama, což společnost Youtube označuje jako „zpeněžení“. Uvedené zpeněžení zajišťuje jedna ze společností náležejících ke skupině Youtube a jedná se o čistě technický a automatický proces.

- 4 Kromě zpeněžení nabízí společnost Youtube uživateli doprovodné funkce zmíněné v předběžných otázkách.
- 5 Společnosti Youtube plyne odměna pouze za to, že poskytuje uživatelům k dispozici svou platformu pro sdílení videosouborů, tedy že jakožto poskytovatel hostingových služeb poskytuje své služby; jedná výhradně na vyzvání ze strany svých uživatelů, kteří musí potvrdit, že jim náleží potřebná autorská, resp. užívací práva. Disponuje automatizovaným kontrolním procesem, v rámci kterého dojde na základě tzv. „Take-Down-Notice“ (odstranění protiprávního obsahu na základě upozornění) k bezodkladnému zablokování videí, k nimž se oznámení vztahuje. Je-li zjištěno porušení práv, společnost Youtube daný obsah zablokuje nebo uzavře účet příslušného uživatele. V projednávané věci odstranila společnost Youtube videosoubory vždy neprodleně poté, co se na základě oznámení společnosti Puls 4 TV dozvěděla o jejich dotčených autorských právech.
- 6 Žalobou na zdržení se protiprávního jednání se společnost Puls 4 TV na základě § 18a odst. 1 Urheberrechtsgesetz (zákon o autorském právu) domáhala toho, aby bylo společnosti Youtube zakázáno zpřístupňovat na platformě www.youtube.com videosoubory obsahující audiovizuální díla vyrobená společností Puls 4 TV, jež na uvedenou platformu nahrály osoby, které k tomu nebyly oprávněny. Podle společnosti Puls 4 TV umožňuje platforma provozovaná společností Youtube technicky porušování autorských práv (sdělování děl veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29/ES). Společnost Youtube údajně převzala aktivní roli. Platformy jako ty, které provozuje společnost Youtube, podle uvedené žaloby zacházejí daleko nad rámec činností vyplývajících z postavení poskytovatele hostingových služeb – a to především kvůli funkci zpeněžení. Podle společnosti Puls 4 TV proto nelze společnost Youtube klasifikovat jako privilegovaného poskytovatele hostingových služeb, nýbrž jako poskytovatele obsahu.
- 7 Společnost Youtube namítala, že nesdílje díla veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29/ES. Uvedla, že podle judikatury ESD by musel provozovatel platformy jednat úmyslně s cílem zajistit svým zákazníkům přístup ke chráněnému dílu. Porušení práv se podle jejího vyjádření dopouští uživatel, nikoli však provozovatel platformy. Společnost Youtube nelze podle jejího názoru klasifikovat ani jako pomocníka. Společnost Youtube nenese podle svého názoru jakožto poskytovatel hostingových služeb odpovědnost; poskytuje službu typickou pro poskytovatele hostingových služeb a nepůsobí v aktivní roli. Za porušování práv ze strany uživatelů platformy pro sdílení videosouborů odpovídá podle svého tvrzení pouze v případě, pokud poté, co obdrží dostatečně odůvodněné oznámení, neprodleně neznemožní přístup k videosouborům s protiprávním obsahem nebo je neodstraní, ačkoli byla s protiprávním obsahem účinně seznámena. Tyto povinnosti společnost Youtube dle vlastního vyjádření splnila v rámci svého postupu založeného na odstranění protiprávního obsahu na základě upozornění.

- 8 Soud prvního stupně žalobě vyhověl. Odvolací soud vyhověl odvolání společnosti Youtube a žalobní návrh zamítl. Proti tomuto rozhodnutí směřuje opravný prostředek „Revision“ podaný společností Puls 4 TV.

Stručné uvedení důvodů žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

K první předběžné otázce (aktivní role poskytovatele hostingových služeb)

- 9 Články 12 až 14 směrnice 2000/31/ES stanoví, za jakých okolností jsou poskytovatelé přístupu, kteří pouze technicky zajišťují přenos obsahu nahraného třetími osobami, zproštěni odpovědnosti a za jakých podmínek mají poskytovatelé hostingových služeb, kteří poskytují třetím osobám prostor pro ukládání jejich obsahu, omezenou odpovědnost. Společnost Youtube je třeba klasifikovat jako poskytovatele hostingových služeb.
- 10 Poskytovatel hostingových služeb má za obsah nahraný třetími osobami odpovídat jen v omezené míře, jelikož na cizí obsah nahraný uživateli nemá zpravidla žádný vliv a nezkoumá jeho případnou protiprávnost. Rozhodujícím kritériem pro posouzení, zda poskytovatel vystupuje v neutrální roli, je tedy to, zda poskytovatel přenáší anebo ukládá obsah nahraný třetími osobami, aniž by ho vybíral nebo měnil jeho obsah.
- 11 Podle judikatury ESD ztrácí poskytovatel hostingových služeb výsadu omezené odpovědnosti v případě, že se ve vztahu k protiprávnímu obsahu vzdá svého neutrálního působení a převezme aktivní roli, jež mu poskytne možnost ovlivnit obsah („znalost obsahu“) nebo vykonávat redakční dohled nad obsahem (srov. rozsudky ESD C-236/08 až 238/08, *Google France*, bod 120; C-324/09, *L’Oreal*, bod 113).
- 12 Poskytovatel hostingových služeb podle názoru Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud, dále jen „OGH“) v aktivní roli nepůsobí, jestliže zajišťuje výše uvedené doprovodné funkce.

K druhé předběžné otázce (odpovědnost pomocníka za porušení práv ze strany třetích osob)

- 13 Pokud společnost Youtube při výkonu své činnosti zastává aktivní roli, pak může odpovídat za porušení práv ze strany uživatelů jako pomocník. V takovém případě je třeba poskytovatele hostingových služeb považovat za „porušovatele práv“ (v postavení pomocníka) ve smyslu čl. 11 věty první (a článku 13) směrnice 2004/48/ES.
- 14 Podle judikatury OGH se odpovědnost pomocníka liší od odpovědnosti přímého pachatele. Předpokladem pro odpovědnost pomocníků je totiž to, že pomocník (jakožto třetí osoba) svým jednáním vědomě podporoval porušení práv ze strany přímého pachatele nebo je dokonce umožnil. Pomocník si tudíž musí být porušení práva vědom.

- 15 V projednávané věci vyvstává zejména v souvislosti s čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29/ES a čl. 11 větou první směrnice 2004/48/ES otázka, zda členské státy pouze mohou stanovit, že nároky na zdržení se protiprávního jednání lze uplatňovat i vůči pomocníkům, kteří nejednali vědomě, nebo zda tak učinit musí.

Ke třetí předběžné otázce (sdělování děl veřejnosti a omezená odpovědnost)

- 16 Pokud jde o trestněprávní a občanskoprávní odpovědnost poskytovatele (zprostředkovatele), vychází směrnice 2000/31/ES z následující systematiky:
- 17 Podle čl. 15 odst. 1 směrnice nemohou členské státy poskytovatelům přístupu a poskytovatelům hostingových služeb uložit obecnou povinnost dohlížet na jimi přenášené nebo ukládané informace. Členské státy nemohou poskytovatelům ani uložit povinnost, aby z vlastního podnětu zjišťovali skutečnosti a okolnosti poukazující na případnou protiprávní činnost uživatelů, kteří využívají jejich služeb. Nejsou povinni přijmout aktivní opatření v oblasti dohledu a prohledávat své servery za účelem zjištění protiprávního obsahu.
- 18 Zároveň se v člancích 12 až 14 směrnice 2000/31/ES stanoví, za jakých podmínek jsou zprostředkovatelé zproštěni odpovědnosti nebo odpovídají omezeně. Tato ustanovení hmotnou odpovědnost zprostředkovatelů neupravují, ale předpokládají ji. Omezení odpovědnosti (meze odpovědnosti) je třeba chápat široce a vztahují se jak k odpovědnosti poskytovatele vyplývající z předpisů o náhradě škody, tak i k jeho trestněprávní odpovědnosti či odpovědnosti dle správního práva trestního.
- 19 Ustanovení o omezené odpovědnosti tedy představují horizontální právní předpisy, které platí pro všechny oblasti práva. Je-li tedy v souvislosti s odpovědností zprostředkovatele třeba posoudit například občanskoprávní nebo trestněprávní otázku, musí být nejprve posouzena předběžná otázka, zda odpovědnost ve smyslu ustanovení směrnice 2000/31/ES vůbec přichází v úvahu. Teprve v případě, že toto horizontální posouzení povede ke kladnému závěru, vyvstane další otázka, zda je odpovědnost dána i dle příslušných hmotněprávních předpisů.
- 20 Podle názoru OGH se díky tomu, že ustanovení o omezené odpovědnosti mají povahu horizontálních právních předpisů, může zprostředkovatel (vystupující v neutrální roli) těchto ustanovení dovolat bez ohledu na to, zda je porušení práva, které mu je kladeno za vinu, třeba posoudit tak, že se ho dopustil on sám, nebo že k němu napomohl jinému. To znamená, že se ustanovení o omezené odpovědnosti musí na poskytovatele vztahovat i v případě, že jeho činnost představuje sdělování veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29/ES jím samotným (tj. sdělování veřejnosti, jehož se dopustil on sám).

Ke čtvrté předběžné otázce (nárok na zdržení se protiprávního jednání a ustanovení o omezené odpovědnosti)

- 21 Podle čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31/ES (§ 16 ECG) neodpovídá poskytovatel hostingových služeb za informace nahrané třetími osobami, pokud nebyl s danou

protiprávní činností nebo informací účinně seznámen. Za nároky na náhradu škody neodpovídá, pokud si není vědom skutečností nebo okolností, z nichž by byla zjevná protiprávní činnost nebo informace. Subjektivní složka se zaprvé vztahuje k existenci protiprávních informací. Účinné seznámení vyžaduje pozitivní vědomí; skutečnosti nebo okolnosti, jichž si je poskytovatel vědom, vyžadují důvodné podezření, přičemž postačuje neznalost zapříčiněná hrubou nedbalostí. Subjektivní složka se musí zadruhé vztahovat i k protiprávnosti. Protiprávnosti si musí být poskytovatel hostingových služeb vědom. Předpokladem výše uvedeného je, aby byla protiprávnost pro laika zřejmá bez dalšího šetření a aby byl přesvědčen o tom, že je příslušný obsah zakázaný. Jsou-li dány subjektivní předpoklady, musí poskytovatel hostingových služeb neprodleně provést kroky vedoucí k tomu, aby protiprávní informace smazal nebo k nim znemožnil přístup.

- 22 Články 12 až 14 směrnice 2000/31/ES však nebrání tomu, aby se soud nebo příslušný orgán v souladu s právním řádem daného členského státu domáhal, aby zprostředkovatel zastavil porušování práv nebo mu zabránil. Soudům má být tudíž i nadále umožněno, aby na základě příslušného návrhu na vydání soudního příkazu ke zdržení se protiprávního jednání vzneseného kvůli protiprávní činnosti nebo informaci zprostředkovateli nařídily, aby se protiprávního jednání zdržel, nebo aby mu uložily, aby protiprávní informace odstranil nebo k nim znemožnil přístup, pokud jsou splněny hmotněprávní předpoklady pro uplatnění nároku na zdržení se protiprávního jednání.
- 23 Podle legislativních materiálů vztahujících se k rakouskému Gesetz über den elektronischen Geschäftsverkehr (zákon o elektronickém obchodu) se omezená odpovědnost podle článků 12 až 14 směrnice 2000/31/ES týká pouze trestněprávní odpovědnosti zprostředkovatelů či jejich odpovědnosti dle správního práva trestního a právních předpisů o náhradě škody. Ve vztahu k soudním příkazům ke zdržení se protiprávního jednání se nelze ustanovení o omezené odpovědnosti dovolat. U příkazu ke zdržení se protiprávního jednání tedy nezáleží na tom, zda se zprostředkovatel účinně seznámil s protiprávní činností nebo informací, které zprostředkoval. Rozhodující je pouze to, zda se v soudním řízení objektivně prokáže porušení práv, které je zprostředkovateli kladeno za vinu.
- 24 Podle § 81 odst. 1a rakouského Urheberrechtsgesetz (zákon o autorském právu) platí pro nároky na zdržení se protiprávního jednání vyplývající z autorského práva následující zvláštnost: Pokud nárok na zdržení se protiprávního jednání směřuje vůči zprostředkovateli ve smyslu směrnice 2000/31/ES a jsou-li dány předpoklady pro uplatnění ustanovení o omezené odpovědnosti, může být zprostředkovatel zažalován teprve poté, co bude na porušení práva konkrétně upozorněn.
- 25 Ve vztahu k omezené odpovědnosti podle čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31/ES vychází i Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, dále jen „BGH“) ve své žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce z toho, že se účinné seznámení (resp. vědomí v případě nároků na náhradu škody) poskytovatele hostingových služeb

musí vztahovat ke konkrétní (aktuální) protiprávní činnosti nebo informaci, které je povinen v případě, že o nich ví, odstranit nebo zablokovat, a že nestačí, aby bylo poskytovateli hostingových služeb obecně známo nebo aby si byl obecně vědom toho, že jsou jeho služby využívány k určitým protiprávním činnostem. BGH je však toho názoru, že se ustanovení o omezené odpovědnosti vztahují i na nároky na zdržení se protiprávního jednání a provozovateli internetové platformy, který není účinně seznámen s protiprávní činností nebo informací, nelze uložit ani povinnost zdržet se protiprávního jednání.

- 26 Vystává tedy otázka, zda se ustanovení směrnice 2000/31/ES o omezené odpovědnosti zprostředkovatelů vztahují i na nároky na zdržení se protiprávního jednání (soudní příkazy ke zdržení se protiprávního jednání). Přitom je třeba vzít v úvahu, že upozornění, které je podle § 81 odst. 1a rakouského Urheberrechtsgesetz (zákon o autorském právu) nezbytným předpokladem pro podání žaloby na zdržení se protiprávního jednání, nelze nutně ztotožňovat s účinným seznámením jeho příjemce s protiprávní činností nebo informací, jelikož by bylo možno argumentovat, že se poskytovatel hostingových služeb s výše uvedeným účinně seznámí teprve při kontrole obsahu, jehož se upozornění týká (v návaznosti na uvedené upozornění). Z tohoto pohledu by musela být otázka, zda je zprostředkovatel povinen se protiprávního jednání zdržet, zodpovězena i přes splnění požadavku na zaslání upozornění záporně, pokud by bylo možné ustanovení o omezené odpovědnosti uplatnit.
- 27 Znění čl. 14 odst. 3 směrnice, které je formulováno stejně jako výjimky podle čl. 12 odst. 3 a čl. 13 odst. 2 směrnice, hovoří podle názoru OGH ve prospěch úplného vynětí soudních příkazů ke zdržení se protiprávního jednání z působnosti ustanovení o zproštění odpovědnosti podle čl. 14 odst. 1. V souladu s tím jsou příkazy ke zdržení se protiprávního jednání směřující vůči zprostředkovatelům upraveny zvláště v čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29/ES a v čl. 11 větě třetí směrnice 2004/48/ES.